

Magazyn Lokalny

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY
wydanie 5 • kwiecień 2015
ISSN: 2391-6907

Korony Sądeckiej

www.lgdkoronasadecka.pl • stowarzyszenie@lgdkoronasadecka.pl • ul. Papieska 2, 33-395 Chelmiec • tel. 18 414 56 55 • kom. 660 675 601

Wesołych Świąt

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Europa inwestująca w obszary wiejskie. Gazetka współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Osi 4 LEADER Programu Rozwoju Obszarów na lata 2007-2013, Instytucja odpowiedzialna za treść gazetki: LGD „KORONA SĄDECKA” Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013: Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

SPIS TREŚCI

ŻYCZENIA ŚWIĄTECZNE	3
Z BIEŻĄCEJ DZIAŁALNOŚCI	4
• Integracja w Ptaszkowej	4
• Sprawozdawcze Walne Zebranie Członków	5
• Gimnazjalisto czekamy na Twoje zgłoszenie!	5
• Konkurs na najlepszy projekt zrealizowany ze środków UE	5
• Konsultacje z mieszkańcami	7
• Kiermasz ozdób wielkanocnych za nami	8
• Wysoka jakość Przedszkola Integracyjnego Bajkowa Kraina w Biczycach Dolnych	9
DOBRE PRAKTYKI – PROMUJMY NASZ OBSZAR	10
• Stowarzyszenie Aktywni Razem w Chełmcu – Organizacja przedsięwzięcia promocyjno-edukacyjnego pn. „W kręgu sztuki i tradycji ludowych Korony Sądeckiej”	10
• Gmina Kamionka Wielka: Pielęgnowanie dziedzictwa kulturowego i historycznego gminy Kamionka Wielka poprzez realizację programu telewizyjnego i wydanie folderu	11
• Stowarzyszenie „Nasza Ziemia Grybowska” – prezentacja dziedzictwa kulturowego i historycznego obszaru LGD „KORONA SADECKA” podczas Biesiady u Bartnika, połączona z konkursem potraw miodowych oraz plenerem malarskim i karykaturzystów opartych na dorobku kulturowym i historycznym	11
ROZMOWY O OBSZARZE LGD	12
• Palmy wielkanocne w tradycji ludowej – wywiad z Panią Barbarą Romańską	12
• Chełmiecka tradycja Przeglądu Palm Wielkanocnych – wywiad z Panią Małgorzatą Bieryt, GOK w Chełmcu	14
GŁOS SPOŁECZNOŚCI	15
• Ozdoby świąteczne w wykonaniu KGW Binczcharowa	15
1% PODATKU (BIANKA)	16
ZAPOWIEDZI WYDARZEŃ SPOŁECZNO-KULTURALNYCH I NIE TYLKO:	16
• Zaproszenie na Przegląd Palm Wielkanocnych	16
• Targi Regionalia w Warszawie	16
• Co nas czeka w nowym okresie programowania	16
• Ankieta	17
SMAKOŁYKI WIELKANOCNE – PRZEPISY KGW	19
• KGW Marcinkowice – Babka Wielkanocna	19
• KGW Mystków - Świąconka	19
• KGW Kąclowa – Jaja faszerowane	19
• KGW Kąclowa – Roladka drobiowa na zimno	19
• KGW Krużłowa Niżna – Śledzie wielkanocne	19
KRZYŻÓWKA Z KORONĄ W TLE	okł. IV
NAKLEJKI NA PISANKI DO WYCIĘCIA	wkładka

MAGAZYN LOKALNY KORONY SADECKIEJ

Wydawca: LGD „KORONA SADECKA”

Adres redakcji: ul. Papieska 2, 33-395 Chełmec

Redaktor naczelny: Magdalena Dąbrowska

Kolegium redakcyjne: Magdalena Dąbrowska, Monika Turek

Zdjęcia: archiwum LGD „KORONA SADECKA”

Wydano: Chełmec, kwiecień 2015

Skład, druk: Drukarnia GOLDRUK Wojciech Golachowski

Numer: 5 (kwiecień 2015) • Nakład: 6000 szt.

WESOŁEGO ALLELUJA!

*Wielkanoc to czas otuchy i nadziei,
czas odradzania się wiary w siłę Chrystusa i drugiego człowieka.*

*Życzymy, aby Święta Wielkanocne
przyniosły radość oraz wzajemną życzliwość.*

*By stały się źródłem wzmacniania ducha.
Niech Zmartwychwstanie, które niesie odrodzenie
napełni nas pokojem i wiarą,
niech da siłę w pokonywaniu trudności
i pozwoli z ufnością patrzeć w przyszłość.*

*Życzą Zarząd oraz pracownicy
LGD „KORONA SĄDECKA”*

Z BIEŻĄCEJ DZIAŁALNOŚCI

Integracja w Ptaszkowej

7 marca 2015 roku w Ptaszkowej odbyła się 60/XVI Jubileuszowa Zintegrowana Zimowa Spartakiada Dziecięca – Memoriał im. Romana Stramki i Zbigniewa Kmiecia. Kilkuset uczestników rywalizowało w różnych konkurencjach. Pogoda sprzyjała, stąd obserwatorzy przybywali z minuty na minutę. Byliśmy tam również i my – wspólne stoisko LGD „KORONA SĄDECKA” oraz Małopolskiej Sieci LGD, jak zwykle cieszyło się dużym zainteresowaniem. Rozmawialiśmy o zrealizowanych projektach, możliwościach pozyskania dofinansowania oraz o pomysłach na rozwój regionu. W ramach stoiska LGD niezawodne Koło Gospodyń Wiejskich z Ptaszkowej przygotowało lokalne przysmaki. Była to próba przed kolejnym, ważnym dla miejscowości wydarzeniem – Dniem Kobiet, przygotowanym przez KGW oraz Stowarzyszenie Turystyczna Wieś Retro.

PRZYPOMNIJMY:

Roman Stramka, pseudonim „Romek” (ur. 13.07.1916 w Ptaszkowej, zm. 01.09.1965), kurier przez „zieloną granicę”, narciarz biegowy, wicemistrz Polski 1953 r. w biegu na 53 km., trener i instruktor narciarstwa. Pośmiertnie odznaczony przez Rząd Polski na emigracji Srebrnym Krzyżem Orderu Virtuti Militari oraz Krzyżem Walecznych. Ukończył Szkołę Handlową w Nowym Sączu, a następnie Instytut Gospodarczo-Handlowy w Wilnie. Był świetnie zapowiadającym się sportowcem, podopiecznym Leopolda Kwiatkowskiego. Jako zawodnik Klubu „Sandecja” Nowy Sącz uprawiał narciarstwo biegowe, kolarstwo, kajakerstwo, lekkoatletykę, grał w piłkę nożną. Podczas II wojny światowej był jednym z organizatorów przerzutów ludzi na Węgry. Trasę wiodącą z Nowego Sącza do Piwnicznej i Starej Lubovni, a stamtąd do Budapesztu przeszedł 69 razy. Kilkakrotnie uciekał z rąk gestapo – z pociągu wiozącego go do obozu koncentracyj-

nego w Oświęcimiu, z „celi śmierci” w gestapowskim więzieniu w Nowym Sączu, spod eskorty żandarmów, którzy zatrzymali go na Węgrzech, czy z pociągu transportującego go do obozu koncentracyjnego w Mauthausen-Gusen. Po zakończeniu wojny

został aresztowany przez Urząd Bezpieczeństwa za działalność konspiracyjną. Z więzienia został zwolniony dzięki pomocy ówczesnego wicepremiera Mikołajczyka, którego syna przeprowadził kiedyś na Węgry. Był aktywnym działaczem wielu klubów

sportowych, trenerem i instruktorem narciarstwa w „Sandecji”. Jako zawodnik w Cywilno Wojskowym Klubie Sportowym zdobył w 1953 r. wicemistrzostwo Polski w biegu na 53 km. Zmarł w 1965 roku w wyniku wypadku motocyklowego.

Źródło: <http://www.aposteriori.org.pl/bohaterowie-na-trudne-czasy/roman-stramka-zyciorys/>

Zbigniew Kmieć

Był mocno zaangażowany w rozwój kultury fizycznej na Sądecczyźnie.

Urodził się w roku 1923 w Rogoźnie Wielkopolskim. W czasie okupacji za działalność w ruchu oporu był więziony przez gestapo. W roku 1950 ukończył warszawską Akademię Wychowania Fizycznego i podjął pracę w I Liceum Ogólnokształcącym im. Jana Długosza, gdzie był zatrudniony przez kilkadziesiąt lat. Swym uczniom wpała miłość do sportu i turystyki. Z jego inicjatywy utworzono LZS w Ptaszkowej, gdzie - podobnie jak w Rytrze - działały sekcje: biegowi i skoków. Jako animator sportu

i sędzia narciarski zorganizował setki zawodów w Sądecczyźnie. Przez wiele lat pracował w Szkolnym Związku Sportowym, piastował funkcję prezesa Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego. Był założycielem Towarzystwa Przyjaciół Jeziora Rożnowskiego. 1 sierpnia 1991 roku pochłonięła go woda, nad którą spędził ponad połowę swojego życia.

Źródło: <http://www.sadeczanin.info/wiadomosci,5/ptaszkowa-55-memorial-romana-stramki-i-zbigniewa-kmiecia,2093,archiwum#.VQfdsC4YEmc>

Sprawozdawcze Walne Zebranie Członków

25 marca 2015 roku odbyło się Walne Zebranie Członków LGD „KORONA SĄDECKA”, podczas którego, zgodnie z porządkiem obrad przyjęto:

- sprawozdanie z działalności Rady za 2014 rok;
- sprawozdanie z działalności Zarządu za 2014 rok;
- sprawozdanie merytoryczne z działalności LGD „KORONA SĄDECKA” w 2014 roku;
- sprawozdanie finansowe z działalności LGD „KORONA SĄDECKA” za 2014 rok.

W rezultacie członkowie LGD „KORONA SĄDECKA” podjęli uchwałę o udzieleniu absolutorium Zarządowi stowarzyszenia. Przywołane wyżej sprawozdania dostępne są w siedzibie LGD oraz na stronie www.lgdkoronasadecka.pl.

Gimnazjalisto czekamy na Twoje zgłoszenie!

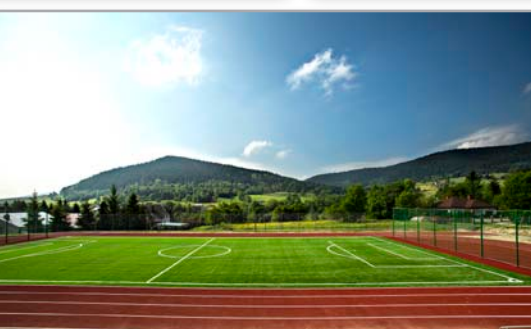
Przypominamy, że trwa konkurs pn. „Mój pierwszy biznes plan”, którego założenia opisaliśmy w 4 numerze Magazynu Lokalnego Korony Sądeckiej. Formularze zgłoszeniowe należy składać w terminie do 16.04.2015 r., osobiście w biurze LGD „KORONA SĄDECKA”, ul. Papieska 2, 33-395 Chełmiec (w godz. 7.30 – 15.30) lub przesłać listownie na wskazany wyżej adres (decyduje data wpływu).

KONKURS NA NAJLEPSZY PROJEKT ZREALIZOWANY ZE ŚRODKÓW UE

Czy zrealizowałeś projekt ze środków LGD „KORONA SĄDECKA”? Jeśli tak, ten konkurs jest właśnie dla CIEBIE! Jego celem jest promocja inicjatyw podejmowanych na rzecz rozwoju obszaru LGD „KORONA SĄDECKA”.

I. WARUNKI UDZIAŁU W KONKURSIE:

1. Konkurs adresowany jest do wszystkich beneficjentów, realizujących projekty za pośrednictwem LGD „KORONA SĄDECKA”, którzy:
 - a) zapoznali się z regulaminem i akceptują jego postanowienia;
 - b) zgłosili swój udział w konkursie poprzez złożenie wypełnionej karty zgłoszenia w biurze LGD „KORONA SĄDECKA”, ul. Papieska 2, 33-395 Chełmiec.
2. Podstawą przyjęcia zgłoszenia jest złożenie go w wymaganym terminie - na udostępnionym wzorze karty zgłoszenia.
3. Uczestnicy konkursu oprócz załączników obowiązkowych, wyznaczonych w pkt IV mogą

dołączyć załączniki w postaci zdjęć, wydruków ze strony www itp., które pozwolą lepiej zrozumieć wpływ zrealizowanego projektu na rozwój obszaru LGD „KORONA SĄDECKA” a tym samym dokonać trafnego wyboru.

4. Zgłoszone Karty podlegać będą ocenie przez powołaną przez Organizatora w tym celu Komisję Konkursową.

II. MIEJSCE I TERMIN SKŁADANIA ZGŁOSZEŃ:

1. Karty zgłoszeniowe wraz z załącznikami należy składać w terminie **do 27.04.2015 r.**, osobiście w biurze LGD “KORONA SĄDECKA”, ul. Papińska 2, 33-395 Chelmiec (w godz. 7.30 - 15.30) lub przesłać listownie na adres LGD “KORONA SĄDECKA”, ul. Papińska 2, 33-395 Chelmiec (decyduje data wpływu).
2. Zgłoszenie powinno być dokonane na karcie zgłoszenia dostępnej w biurze LGD “KORONA SĄDECKA” oraz na stronie internetowej www.lgdkoronasadecka.pl
3. Karty, które nie zostaną zgłoszone w wymaganym terminie nie będą brane pod uwagę w Konkursie.

IV. KRYTERIA OCENY KART ZGŁOSZENIOWYCH:

1. Komisja Konkursowa dokona wyboru najlepszego projektu zrealizowanego za pośrednictwem LGD w oparciu o następujące kryteria:
 - Liczba osób, które skorzystały lub korzystają z produktów projektu – stan na dzień 31.03.2015 r. (max 15 pkt):
 - a) do 100 osób – 5 pkt
 - b) do 500 osób – 10 pkt
 - c) powyżej 500 osób – 15 pkt
 - Partnerstwo*) w projekcie (max 20 pkt):
 - a) projekt realizowany był w partnerstwie z jednym podmiotem z tej samej gminy, co wnioskodawca – 5 pkt

*) PARTNERSTWO rozumiane jest jako wspólna realizacja projektu, a nie promocja projektu na stronach internetowych

- b) projekt realizowany był w partnerstwie z więcej niż jednym podmiotem z tej samej gminy, co wnioskodawca – 10 pkt
 - c) projekt realizowany był w partnerstwie z co najmniej jednym podmiotem z innej gminy niż wnioskodawca – 15 pkt
 - d) projekt realizowany był w partnerstwie z co najmniej jednym podmiotem z wszystkich gmin obszaru LGD „KORONA SĄDECKA” – 20 pkt.
- Wpływ projektu na rozwój społeczno-gospodarczy obszaru LGD:
 - a) Projekt przyczynił się do realizacji przez Wnioskodawcę kolejnych, powiązanych inicjatyw – 10 pkt;
 - b) Projekt przyczynił się do utworzenia nowych miejsc pracy – 10 pkt;
 - Rodzaj wnioskodawcy:
 - a) Organizacje pozarządowe, osoby fizyczne – 20 pkt
 - b) Przedsiębiorcy, parafie – 15 pkt
 - c) Gminy, instytucje kultury – 10 pkt
 - 2. W celu potwierdzenia spełnienia powyższych kryteriów do karty zgłoszenia należy **obowiązkowo** dołączyć następujące dokumenty:
 - a) Oświadczenie wskazujące liczbę osób, które skorzystały lub korzystają z produktów projektu;
 - b) Umowę partnerstwa – w przypadku projektów realizowanych w partnerstwie;
 - 3. Werdykt Komisji Konkursowej jest niepodważalny i ostateczny !!!

V. NAGRODY:

Dla najlepszego projektu zrealizowanego za pośrednictwem LGD przewidziano atrakcyjną nagrodę w postaci laptopa.

VI. ROZSTRZYGNĘCIE KONKURSU I OGŁOSZENIE WYNIKÓW:

Odbędzie się do 15.05.2015 r. poprzez opublikowanie wyników na stronie www.lgdkoronasadecka oraz telefoniczne poinformowanie uczestników.

VII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE:

1. Organizator Konkursu zastrzega sobie prawo do zmiany w zapisach regulaminu oraz do wykorzystania danych przedsiębiorstw biorących udział w Konkursie na potrzeby promocji Konkursu oraz działalności LGD „KORONA SĄDECKA”.
2. Ewentualne zmiany w niniejszym regulaminie zostaną wniesione aneksem.
3. Wszystkie podmioty, które zgłoszą swój udział w konkursie zostaną powiadomione o dokonanych zmianach mailowo bądź telefonicznie przez Organizatora.
4. Każdy podmiot we własnym zakresie dostarcza Kartę zgłoszenia w miejsce i w czasie wyznaczonym przez Organizatora.
5. Organizator Konkursu nie zwraca poniesionych przez uczestników konkursu kosztów przygotowania karty zgłoszenia.
6. Organizator Konkursu zastrzega sobie prawo do opublikowania nazwy i informacji o zwycięzcach konkursu oraz umieszczanie tych informacji w materiałach promocyjnych i informacyjnych Organizatora oraz w mediach i Internecie.

- Wszelkich informacji nt. Konkursu udzielają pracownicy biura Lokalnej Grupy Działania LGD „KORONA SĄDECKA”.

LGD KORONA SĄDECKA Biuro Stowarzyszenia:

ul. Papieska 2, 33-395 Chełmiec
tel. 18 414 56 55 / 660 675 601
email:

stowarzyszenie@lgdkoronasadecka.pl
www.lgdkoronasadecka.pl

KONSULTACJE Z MIESZKAŃCAMI

Zakończyliśmy jeden z cykli spotkań z mieszkańcami obszaru LGD „KORONA SĄDECKA”, których celem było omówienie zasad opracowania Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2014-2020. Dziękujemy wszystkim za zainteresowanie losami „swojej małej ojczyzny”. Nasz los zależy od nas samych, stąd włączmy się w tworzenie dokumentu, który będzie podstawą przyznawania środków w perspektywie finansowej na lata 2014-2020.

Propozycje projektów do realizacji w ramach „nowej” LSR można zgłaszać do **20.04.2015 r.** poprzez wypełnienie specjalnie w tym celu przygotowanej (dostępnej na stronie www.lgdkoronasadecka.pl) karty zgłoszenia. Przy formułowaniu zarysu projektu należy uwzględnić fakt, że w ramach działania Leader wspierane będą przedsięwzięcia mające na **celu**:

1. Wzmocnienie kapitału społecznego, w tym z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych i wspieranie partycypacji społeczności lokalnej w realizacji LSR;
2. Zakładanie działalności gospodarczej i rozwój przedsiębiorczości;
3. Dywersyfikację źródeł dochodu, w tym tworzenie i rozwój inkubatorów przetwórstwa lokalnego tj. infrastruktury służącej przetwarzaniu produktów rolnych, w celu udostępnienia jej lokalnym producentom;
4. Podnoszenie kompetencji osób z obszaru LSR w powiązaniu z zakładaniem działalności gospodarczej, rozwojem przedsiębiorczości lub dywersyfikacją źródeł dochodów, w szczególności rolników i osób długotrwale pozostających bez pracy;
5. Podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej w zakresie ochrony środowiska, zmian klimatycznych a także innowacji;
6. Rozwój produktów lokalnych;
7. Rozwój rynków zbytu, z wyłączeniem targowisk;
8. Zachowanie dziedzictwa lokalnego;
9. Rozwój ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej lub kulturalnej;
10. Rozwój infrastruktury drogowej gwarantującej spójność terytorialną w zakresie włączenia społecznego.

Ponadto planuje się premiowanie operacji spełniających w szczególności jedno lub kilka z wymienionych **kryteriów**:

- Innowacyjne;
- Przewidujące zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska lub klimatu;
- Generujące nowe miejsca pracy;
- Realizowane przez podmioty zakładające działalność, której podstawę będą stanowiły lokalne produkty rolne (lokalny produkt rolny – wytwarzany na obszarze objętym lokalną strategią rozwoju);
- Ukierunkowane na zaspokojenie potrzeb grup defaworyzowanych ze względu na dostęp do rynku pracy.

Kiermasz ozdób wielkanocnych za nami!

Dziękujemy wszystkim uczestnikom Kiermaszu ozdób wielkanocnych, który odbył się 27 marca 2015 roku w Chełmcu oraz w Grybowie. Koła gospodyń wiejskich, twórcy ludowi oraz stowarzyszenia prezentowały palmy wielkanocne, stroiki, koszyki, serwety i wiele innych ozdób towarzyszących Wielkanocnemu świętowaniu. Chełmiecki kiermasz, organizowany wspólnie z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Chełmcu, z uwagi na duże zainteresowanie potrwał do soboty 28 marca 2015 r.

Wysoka jakość Przedszkola Integracyjnego Bajkowa Kraina w Biczycach Dolnych

Jako organ prowadzący Przedszkole Integracyjne „Bajkowa Kraina” w Biczycach Dolnych, z przyjemnością informujemy, że działalność naszej placówki została wysoko oceniona w „Raporcie z ewaluacji problemowej”, przygotowanym przez Kuratorium Oświaty w Krakowie.

W przedszkolu funkcjonują 4 oddziały, w tym dwa oddziały integracyjne. W warunkach bezpiecznych i przyjaznych wspólnie bawi się i uczy 83 dzieci. W dniach 29.01.2015 – 10.02.2015 r. placówka została poddana tzw. ewaluacji problemowej zewnętrznej przeprowadzonej przez zespół wizytatorów.

W każdym z badanych obszarów przedszkole otrzymało **poziom B** oznaczający **wysoki stopień** wypełniania wymagań przez placówkę oświatową. W wyniku przeprowadzonych badań wysunięto następujące wnioski:

- Zorganizowana w przedszkolu przestrzeń sprzyja różnym formom aktywności dzieci, a liczne i różnorodne zajęcia dodatkowe i specjalistyczne zaspokajają ich potrzeby edukacyjne i uwzględniają możliwości psychofizyczne.
- Przedszkolaki rozwijają swoje zainteresowania i uzdolnienia w ramach atrakcyjnych warsztatów tematycznych, organizowanych we współpracy z organizacjami pozarządowymi, wyższymi uczelniami i osobami ze środowiska lokalnego.
- Wdrażane w przedszkolu nowatorskie rozwiązania znacznie wy-

kraczą poza treści podstawy programowej wychowania przedszkolnego i wpływają na wszechstronny rozwój dzieci.

- Nauczyciele stwarzają dzieciom warunki do inicjowania twórczych działań, samodzielnego organizowania zabaw swobodnych i realizowania własnych pomysłów na zajęciach oraz włączają je w realizowane przedsięwzięcia na rzecz środowiska lokalnego.
- Wnioski z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego są wykorzystywane do planowania pracy wychowawczo-dydaktycznej i mają wpływ na jakościowy rozwój przedszkola.
- Dyrektor sprawnie i skutecznie zarządza przedszkolem, zapewnia odpowiednie warunki do pracy indywidualnej i zespołowej oraz doskonalenia zawodowego nauczycieli, a także umiejętnie angażuje pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych oraz rodziców w proces podejmowania decyzji.

Na uwagę zasługują następujące atuty przedszkola:

- Nauczyciele w swojej pracy wykorzystują zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej wychowania przedszkolnego w zakresie: zachowania właściwych proporcji zagospodarowania czasu, prowadzenia obserwacji pedagogicznych i diagnozy przedszkolnej, wprowadzania elementów edukacji zdrowotnej, współpracy z rodzicami oraz poznania podsta-

wy programowej pierwszego etapu edukacji szkolnej.

- Procesy wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci są planowane, monitorowane i doskonalone, a wnioski z monitorowania są wykorzystywane w planowaniu i realizowaniu tego procesu, a także podnoszą jego efektywność.
- Aranżacja przestrzeni w przedszkolu, stosowanie różnorodnych metod i form pracy, adekwatnych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych dzieci, a także wdrażanie nowatorskich rozwiązań sprzyja rozwojowi wychowanków. Przedszkolaki mogą rozwijać indywidualne zdolności i predyspozycje plastyczne, taneczne, sportowe i językowe. Organizowane są także zajęcia logopedyczne, korekcyjne i integracyjne.
- W przedszkolu nauczyciele mają zapewnione warunki do korzystania z zasobów przydatnych dla ich rozwoju zawodowego oraz możliwość indywidualnej i zespołowej pracy, a także przygotowywania się do zajęć.
- Dyrektor dba o profesjonalną komunikację oraz motywuje nauczycieli do efektywnej pracy. Kreatywne zarządzanie przedszkolem sprzyja uczestniczeniu rodziców, nauczycieli i pracowników niepedagogicznych w procesie podejmowania decyzji, a także zachęca do włączania się w realizację różnorodnych przedsięwzięć.

UWAGA! Ostatnie wolne miejsca.
Przypominamy, że do 23.04.2015 r. trwa rekrutacja.

DOBRE PRAKTYKI – promujemy nasz obszar

Jednym z celów statutowych LGD „KORONA SĄDECKA” jest promocja obszarów wiejskich położonych w terytorium działania LGD. Bogate walory przyrodnicze oraz wspólne tradycje kulturowo-historyczne skłaniają do ochrony i rozwoju pozostawionej spuścizny. Wiedzą o tym doskonale wnioskodawcy, którzy zrealizowali projekty w przedmiotowym zakresie. Poniżej przedstawiamy dobre praktyki inicjatyw popularyzujących obszar LGD i produkt lokalny.

Wnioskodawca: Stowarzyszenie Aktywni Razem w Chelmcu

Tytuł projektu: Organizacja przedsięwzięcia promocyjno-edukacyjnego pn. „W kręgu sztuki i tradycji ludowych Korony Sąddeckiej”

Wartość całkowita projektu: 86 048,83 zł

Kwota dofinansowania: 49 498,68 zł

20 marca 2014 r. w Zespole Szkół w Chomranicach .

- Wykład mgr sztuki Mirosławy Wąchała „W kręgu sztuki i kultury ludowej Korony Sąddeckiej. Malarstwo tablicowe i malarstwo na szkle” połączony z wystawą i prezentacją malarstwa na szkle w wykonaniu twórczyni ludowej P. Władysławy Poręba. Wykład odbył się w dniu 26 marca 2014 r. w Domu Kultury w Kamionce Wielkiej.
- Wykład mgr sztuki P. Mirosławy Wąchała „W kręgu sztuki i kultury ludowej Korony Sąddeckiej. Rzeźba z Paszyna”, połączony z wizytą słuchaczy w Muzeum Sztuki Ludowej w Paszynie. Wykład odbył się 03 kwietnia 2014 r. w budynku Remizy OSP w Paszynie. Uczestnicy spotkania zwiedzili Muzeum Sztuki Ludowej w Paszynie.

Celem projektu pn. „Organizacja przedsięwzięcia promocyjno-edukacyjnego pn. „W kręgu sztuki i tradycji ludowych Korony Sąddeckiej” była promocja lokalnego dziedzictwa kulturowego obszaru LGD „KORONA SĄDECKA”. W ramach projektu zrealizowano cykl wykładów ogólnodostępnych, poszerzających wiedzę na temat bogactwa dziedzictwa kulturowego naszego regionu i rozwijających zainteresowania jego historią.

Tematyka wykładów:

- Wykład P. Doroty Leśniak „W kręgu cerkwi Korony Sąddeckiej. Historia i symbolika ikon”, połączony z wystawą własnoręcznie przez nią wykonanych ikon. Spotkanie odbyło się w dniu 12 marca 2014 r. w Domu Kultury w Binczarowej.
- Wykład mgr sztuki P. Renaty Kubiesz „Drewniane budownictwo sakralne. Perełki Korony Sąddeckiej”. Wykład odbył się w dniu

- Wykład mgr etnografii P. Barbary Romańskiej „W kręgu sztuki i kultury ludowej Korony Sąddeckiej. Strój i haft ludowy”, połączony z pokazem haftu strojów ludowych w wykonaniu ludowej hafciarki Pani Marii Waśko. Wykład odbył się w dniu 07 kwietnia 2014 r. w Domu Kultury w Klęczanach.
- Wykład mgr etnografii P. Barbary Romańskiej „W kręgu sztuki i kultury ludowej Korony Sąddeckiej. Plastyka obrzędowa”, połączony z nauką wykonywania kwiatów z bibuły i innych elementów zdobniczych. Instruktorem bibułkarstwa była artystka ludowa P. Stanisława Majda. Wykład odbył się 14.04.2014 r.

Zwieńczeniem cyklu wykładów i pokazów była prezentacja dorobku

historycznego i kulturowego Korony Sądeckiej za granicą. W maju 2014 r. grupa uczestników reprezentująca Koronę Sądecką wzięła udział w Festiwalu Narodów w Rzymie oraz w Dniach Polskich w miejscowości Pogibionisi. W celach promocyjnych został wydany folder -informacyjny pt. Piękno Korony Sądeckiej, który

rozdysponowano nieodpłatnie podczas wyjazdu. Niezwykłą popularnością cieszyło się stoisko wystawnicze na którym przygotowano do degustacji regionalne potrawy: chleb ze smalcem, wyroby wędliniarskie, ręcznie robione krówki, oscypki, ciasta tradycyjne, miody i nalewki domowe, podplomyki. Tak o pokazie

pisano na poloninej stronie internetowej mojabancarella.com.: „W tym roku polskie stoisko można nieskromnie powiedzieć było najpiękniejsze a z całą pewnością najbardziej oblegane nie tylko przez rodaków. Wszystko za sprawą naszych gości z Polski Lachów Sądeckich, którzy przyjechali prosto z Korony Sądeckiej ...”

Wnioskodawca: Gmina Kamionka Wielka
Tytuł projektu: Pielęgnowanie dziedzictwa kulturowego i historycznego gminy Kamionka Wielka, poprzez realizację programu telewizyjnego i wydanie folderu
Wartość całkowita projektu: 73 200,00 zł
Kwota dofinansowania: 49 600,00 zł

W ramach realizacji projektu zaproszono ogólnodostępną stację telewizyjną, celem wyprodukowania jednego odcinka popularnego programu porannego trwającego ok. 120 minut. Audycja telewizyjna odbyła się 9 sierpnia 2014 roku realizowana przez stację TVN w programie „Dzień Dobry Wakacje”. W programie przedstawione zostały tradycje kulturowe i historyczne gminy Kamionka Wielka. Występ Zespołu SKALNIK promujący ludową muzykę był zapowiedzią dobrej zabawy. Kolejno twórcy ludowi własno-

ręcznie wytwarzający przepiękny hafty, koronki, drewniane rzeźby, kwiaty z bibuły, ozdoby ceramiczne zaprezentowali swoje umiejętności. Natomiast niezawodne Gospodynie z Kamionki Wielkiej przygotowały potrawy kuchni lachowskiej m.in. wodziankę, pierogi z kapustą, podplomyki, „gipsoki” i wiele innych wywodzących się z obszaru gminy Kamionka Wielka.

W ramach projektu wydano również folder pt. „Gmina Kamionka Wielka – historia i tradycje kulturowe” promujący walory tejże gminy. W publikacji przybliżona została historia gminy Kamionka Wielka oraz tradycje kulturowe. Zaprezentowane zostały również osiągnięcia klubów sportowych oraz informacja o szlakach turystycznych i rowerowych. Folder wydano w ilości 1000 egzemplarzy w czterech językach tj. polskim, słowackim, węgierskim i angielskim.

Wnioskodawca: Stowarzyszenie „Nasza Ziemia Grybowska”
Tytuł projektu: Prezentacja dziedzictwa kulturowego i historycznego obszaru LGD „KORONA SĄDECKA” podczas Biesiady u Bartnika, połączona z konkursem potraw miodowych oraz plenerem malarskim i karykaturzystów opartych na dorobku kulturowym i historycznym obszaru LGD.
Wartość całkowita projektu: 57 094,97 zł
Kwota dofinansowania: 45 675,97 zł

Celem operacji była promocja lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego obszaru LGD „KORONA SĄDECKA” poprzez organizację przedsięwzięcia kulturalnego prezentującego lokalną historię i tradycję na Biesiadzie u Bartnika. Głównym przesłaniem Biesiady u Bartnika

jest promocja miodu i jego walorów. Obok przedmiotowego wydarzenia, które corocznie organizuje Sądecki Bartnik w Stróżach, Stowarzyszenie „Nasza Ziemia Grybowska” w ramach projektu zaprezentowała a tym samym wypromowała dziedzictwo kulturowe i historyczne obszaru LGD „KORONA

SĄDECKA”. W ramach projektu zorganizowano:

1. Konkurs potraw miodowych adresowanych do KGW, gospodarstw agroturystycznych obszaru LGD „KORONA SĄDECKA”.
2. Plener malarski i karykaturzystów prezentujący dziedzictwo kulturowe i historyczne obszaru LGD, poprzedzony inwentaryzacją w/w dziedzictwa trzech gmin:

Grybów, Chełmiec i Kamionka Wielka.

3. Pokaz walk rycerskich, połączone z odtworzeniem faktów historycznych, odczytaniem aktów lokacyjnych naszych terenów.
4. Występ 3 zespołów ludowych z obszaru LGD (po jednym z każdej gminy), których zadaniem było przedstawienie repertuaru ukazującego dziedzictwo historyczne i kulturowe obszaru LGD.
5. Historia jazdy polskiej (galicyjskiego pułku kawalerii)
6. Pokaz ogniowy – widowisko stworzone w oparciu o fakty historyczne, legendy związane z obszarem LGD.

Projekt swymi działaniami służył wyeksponowaniu tradycji i historii

obszaru LGD „KORONA SĄDECKA”, wzmocnił przez to poczucie tożsamości i identyfikacji z miejscem zamieszkania a turystom zaprezentował region jako atrakcyjny kulturowo. Pośrednio przyczynił się do integracji mieszkańców wokół wspólnej tradycji i kultury, wzmacniając tym samym poczucie przynależności do małej ojczyzny. Ze względu na liczbę uczestników, przyczynił się również do rozprowadzenia walorów obszaru LGD szerokiemu gronu odbiorców.

ROZMOWY O OBSZARZE LGD

Palmy wielkanocne w tradycji ludowej

O zwyczajach towarzyszących Niedzieli Palmowej rozmawiamy z Panią Barbarą Romańską – kierownikiem działu Etnografii w Muzeum Okręgowym w Nowym Sączu.

LGD: Z jakimi obrzędami kojarzy się Wielkanoc?

B. Romańska: W obrzędowości dorocznej największym świętem wiosennym jest Wielkanoc. W cyklu uroczystości wielkanocnych obok wyraźnie dominującej religijnej treści tych świąt doszukać się można śladów znacznie starszych obrzędów związanych z przedchrześcijańskimi świętami agrarnymi i zadusznymi, przypadającymi na okres wiosennego zrównania dnia z nocą. Obrzędy odbywające się w tej porze roku i towarzyszące im zabiegi magiczne miały zapewnić dobre urodzaje, obfitość zwierzęcego przychówku, zdrowie ludzi, przychylność sił przyrody oraz nadprzyrodzonych mocy. Właściwym wprowadzeniem do obchodów Wielkanocy jest Niedziela Palmowa zwana też Niedzielą Kwietną lub Wierzbną. Kościół święci w tym dniu triumfalny wjazd Jezusa Chrystusa do Jerozolimy dokąd przybył wraz z uczniami na święto Paschy, witany przez wielkie tłumy ludzi i rzucają-

cych na drogę, którą jechał na osiołku, gałązki palmowe i oliwne. Najważniejszą uroczystością kościelną Niedzieli Palmowej są procesje z palmami. Już w IV wieku, procesje te, jako pierwsi obchodzili chrześcijanie jerozolimscy. Później w V i VI wieku przyjęły się także w całym Kościele zachodnim. Sam obrzęd święcenia gałązek zielonych czyli palm wielkanocnych, wprowadzono do liturgii Niedzieli Palmowej w XI wieku. W całej Polsce, w Niedzielę Palmową we wszystkich Kościołach, na każdym nabożeństwie święci się palmy, zaś najczęściej po sumie - głównym nabożeństwie niedzielnym odbywają się uroczyste procesje z palmami.

LGD: Czy Sądecka charakteryzuje się czymś wyjątkowym jeżeli chodzi o Niedzielę Palmową i towarzyszące jej tradycje?

B. Romańska: Mówiąc o Niedzieli Palmowej i procesji z poświęconymi palmami należy wspomnieć o reaktywowaniu w Nowym Sączu w sądeckim skansenie obrzędu wożenia figury

Chrystusa na osiołku. Procesje z Jezusem Palmowym zwanym także Lipowym lub Dębowym znane były w Polsce od XV wieku, odbywały się w przeszłości we wszystkich kościołach i dziedzińcach kościelnych, Obrzęd wożenia drewnianej figury Chrystusa jest prawdopodobnie niemieckiego pochodzenia. Wózczyki z umieszczoną na platformie figurą Jezusa ciągnęły niegdyś najznamiensze osobistości, np. krakowscy rajcy miejscy i najzamożniejsi mieszczanie, a towarzyszące im tłumy wołały „Hosanna” i rzucały pod koła wózka kwiaty i gałązki wierzbowe. Ten podniosły zwyczaj dość szybko zmienił się w hałaśliwą zabawę, podczas której krzyczano niepobożnie:

*Jedzie Jezus, jedzie
Weźmie żur i śledzie,
Kielbasy zostawi i pobłogosławi*

Wobec takiego zachowania władze kościelne w 1780 roku wydały zakaz wożenia figurki, zwłaszcza w kościołach i z czasem całkowicie zaniechano tego obrzędu. Obecnie przywrócono tę tradycję w Tokarni koła Myślenic, a na Sądeckim w pobliskich Marcinkowicach i od trzech lat w Nowym Sączu.

LGD: Palmy robione są wszędzie. Nasz obszar nie jest wyjątkiem...

B. Romańska: Tak to prawda, ale tradycja wykonywania palm szczególnie zachowała się w kilku regionach Polski: w Karpatach Zachodnich, na Podhalu i Pogórzu, na ziemi sądeckiej i tarnowskiej, w okolicach Myślenic np. w Tokarni, w rejonie Bochni i Wieliczki przykład Lipnicy Murawanej, w Rabce a także w Polsce północno-wschodniej oraz na Kurpiach m.in. w miejscowości Łyse, w parafiach gminy Zbójna i w wielu gminach sąsiednich. W zależności od regionu palmy różnią się wyglądem i techniką wykonania. Można **wydzielić 3 zasadnicze grupy palm: palmy wileńskie, kurpiowskie i tzw. góralskie** – palmy z południa Polski.

Palmy wileńskie, które stają się obecnie bardzo popularne w całej Polsce, mają kształt kolorowych bukietów lub części barwnych pałek, różnej wielkości i grubości. W okolicach Wilna przez mieszkających tam Polaków, zwane są **walkami**. Robi się je z kwiatów, farbowanych kłosek, różnych traw suszonych i mchów, misternie układanych i wiązanych na patykach. W tradycji ten typ palm występował głównie w okolicach Wilna oraz na przygranicznych terenach polsko-litewskich. Teraz palmy wileńskie znane są i wytwarzane w całej niemal Polsce.

Palmy kurpiowskie - przypominają strzeliste, kwiatowe „kolumny niebios”, powstają z pnia ściętego drzewka (jodły lub świerka), któremu pozostawiono zielony czub, oplecionego na całej długości widłakiem, rozchodnikiem wrzosem, borówką, zdobionego

bibułkowymi kwiatami i kolorowymi długimi wstęgami. Ludność miejscowa wierzy, że dzięki strzelistym i smukłym „słupom” ich dzieci będą równie wysokie („urośnij duże, jak to drzewko”). Podczas mszy w drewnianym kościółku we wsi Łyse można podziwiać nie tylko najpiękniejsze palmy kurpiowskie, ale również Kurpianki w strojach ludowych.

Palmy zwane góralskimi wykonywane na południu Polski są to pęki długich prętów wierzbowych, leszczynowych lub wiklinowych w kilku miejscach przewiązanych wierzbową wicią, zwieńczone wielkim barwnym bukietem - czubem z kwiatów bibułkowych, wierzbowych bazi, bukszpanu i świerku oraz długich kolorowych wstążek. Na szczycie takiej palmy umieszcza się zazwyczaj krzyżyk.

LGD: Czyli palmy wykonywane na naszym obszarze należą do grupy palm góralskich. Co nam może Pani powiedzieć o sposobie ich przygotowywania?

B. Romańska: Sądeckie palmy uważane za najokazalsze w skali całej Polski, szczególnie te wykonane przez Lachów Sądeckich i Górali Łąckich. Tutaj do dziś zachował się zwyczaj robienia wysokich kilku lub nawet kilkunastometrowych palm. Ich rdzeń stanowi jodłowa lub leszczynowa żerdź, do której przymocowuje się spiralnie lub kępkami gałązki kwitnącej wierzby z baziami, zielone pędy barwinku, leśnego bluszczy lub bukszpanu, a jako zwieńczenie sporządza się kitę lub krzyż z popularnej w tym rejonie trawy- wiechliny trzcinastej zwanej powszechnie „palumą”. Gotowa palma ozdobiona jest pękami kolorowych wstążek i bibułkowymi kwiatami. Dawniej dolną część palmy obwiązywano powszechnie biczem pasterskim konopnym lub rzeźmiennym, używanym później przez pastuchów do rozmaitych zabiegów magicznych związanych z hodowlą zwierząt. Wysokie palmy święcili kawalerowie niosąc je w kilka osób ze względu na wielkość i ciężar. Kobiety i młodsze dzieci święciły mniejsze palemki sporządzone z pęków „bazi” i trawy „palmy” również przy-

strojone żywą zielenią i kwiatkami bibułkowymi. Mniejsze palmy do dwóch metrów wysokości robiono na Pogórzu i Łemkowszczyźnie. Składały się one najczęściej wierzbowych gałązek z baziami zwanych tu „bagniętami”, leszczyny, trzciny wodnej i gałązek cisu. Chłopcy Łemkowscy na Niedzielę Palmową kręcili specjalny nowy lniany powróżek na bat, którym wiązali palmę.

LGD: Czy oprócz robienia palm, zachowały jeszcze jakieś zwyczaje związane z Niedzielą Palmową?

B. Romańska: Tak, bardzo ciekawy zwyczaj to krakowskie „pucheroki” (łac. puer – chłopiec) – znana już w XVII wieku zwyczajowa kwesta przedświąteczna krakowskich żaków. Po sumie, pod kościoły przychodzili uczniowie i studenci zwani żakami, stawali na dziedzińcu kościelnym, formowali tam szpalery i oczekiwali na wychodzących z nabożeństwa krakowian. Gry tylko ich ujrzeli zaczęli recytować ułożone przez siebie rymowane teksty, mające pewne cechy poezji sowizdrzalskiej, mówiące o trudach niedolach studenckiego życia, ale zawierające także przechwałki i żarty. Zbierali za to datki pieniężne, za które kupowali sobie jedzenie i grzane piwo. Z czasem zwyczaj ten zawędrował na wieś i dotychczas występuje w Zielonkach oraz Babicach, gdzie w XVII i XVIII wieku istniała szkoła dla chłopców-będąca filią Akademii Krakowskiej. Pucheroki - z Babic i Zielonek to grupki uczniów, przepasanych słomianymi powróżkami, w wysokich czapkach ze słomy, przybranych mnóstwem bibułkowych kolorowych wstążeczek, z twarzami zawsze umazanymi sadzą, które obchodzą wszystkie domy i w każdym wygłaszają wesołe pozbawione sensu wierszyki wystukując rytm laseczkami. W każdym domu kwestujący uczniowie przyjmowani są gościnnie i z sympatią. Gospodarze częstują ich ciastem a do koszyczków wkładają jajka na zbliżające się święta. W ostatnich latach w pochodach pucheroków chodzą też dziewczęta.

LGD: Bardzo dziękujemy za rozmowę.

Chełmiecka tradycja Przeglądu Palm Wielkanocnych

Często porównujemy Święta Bożego Narodzenia z Wielkanocnymi. W powszechnym odbiorze te pierwsze są bardziej magiczne. Jednak to Święta Wielkanocne są skarbnicą tradycji i zwyczajów, w dużej mierze decydujących o naszej tożsamości. O jednym z elementów tejże tradycji, tj. przeglądzie palm wielkanocnych rozmawiamy z Panią Małgorzatą Bieryt, przedstawicielką Gminnego Ośrodka Kultury w Chełmcu.

LGD: Co takiego jest w Palmach Wielkanocnych, że mieszkańcy Gminy Chełmec tak licznie angażują się w ich przygotowanie?

M. Bieryt: W Niedzielę Palmową, na pamiątkę wjazdu Pana Jezusa do Jerozolimy, święcimy w kościołach palmy. Zwyczaj ten znany jest od średniowiecza. Tradycyjne palmy wielkanocne przygotowuje się z gałązek wierzby, która w symbolice kościoła jest znakiem zmartwychwstania i nieśmiertelności duszy. Wierzba przez lata była charakterystycznym elementem polskiego, wiejskiego krajobrazu. Stała przy drogach, nad brzegami rzek,

a w życiu mieszkańców wsi miała od bardzo dawna duże znaczenie, zarówno religijne, jak i medyczne. Gałązkom poświęconym w kościele przypisywano niezwykłą moc. Połykanie bazi miało zapobiegać bólom gardła i głowy, a sproszkowane kotki dodawane do naparów z ziół miały moc uzdrawiającą. Wierzono, że krzyżyki z palmowych gałązek włożono w ziemię bronią pola przed gradobiciem i burzami, a poświęcone palmy wystawiane podczas burzy w oknie, chronią dom przed piorunem. Pokropienie rodziny poświęconą palmą uchroni jej członków przed chorobami i głodem, uderzenie dzieci wtką z palmy zapewni zdrowie, wysoka palma przyniesie jej twórcy długie i szczęśliwe życie oraz sprawi, że dzieci będą dorodne.

LGD: Przegląd Palm Wielkanocnych w Gminie Chełmec to już tradycja. Proszę coś o nim opowiedzieć naszym Czytelnikom.

M. Bieryt: Od ponad dwudziestu lat w gminie Chełmec organizowany jest Przegląd Palm Wielkanocnych. Jest niewątpliwie jednym z największych, jak i najciekawszych tego typu przeglądów twórczości ludowej na Sądecczyźnie. Organizatorem przeglądu jest chełmiecki ośrodek kultury wraz z parafiami z terenu gminy, Małopolskim Centrum Kultury „Sokół” oraz Muzeum Okręgowym w Nowym Sączu. Cele konkursu to:

- kultywowanie tradycji święcenia Palm Wielkanocnych
- dbanie o tradycyjne użycie materiałów i wzorów wykonania palm
- wyłonienie najlepszych twórców w tej dziedzinie
- promocja twórczości amatorskiej w gminie Chełmec
- aktywizacja życia kulturalnego.

LGD: Kto i w oparciu o jakie kryteria dokonuje wyboru najpiękniejszych chełmieckich palm?

M. Bieryt: Do oceny palm zapraszani są fachowcy w dziedzinie etnografii, regionaliści oraz kulturoznawcy. Ze szczególną wnikliwością Komisja Artystyczna poddaje ocenie wszystkie zgłoszone do konkursu palmy, zwracając uwagę na tradycyjny materiał użyty do ich budowy, bogactwo materiałów ozdobnych, zgodnych z regionalnym zdobnictwem, estetykę, technikę wykonania, a przede wszystkim zachowanie miejscowych tradycji. Komisja oceniając palmy w każdej parafii podkreśla, iż w gminie Chełmec są miejscowości o imponującym artystycznym i merytorycznym poziomie wykonanych palm. Używanie do budowy tradycyjnej palmy zbóż i barwionych traw jest - zdaniem Komisji - niewłaściwe i przyczynia się do obniżenia oceny. Konieczne natomiast jest dołożenie gałązek wierzby (bazi), które są podstawowym i niezbędnym elementem przy jej wyrobie. Ich brak może również skutkować obniżeniem oceny. Bardzo ważne jest więc ozdabianie palm bazią, palmą/ wiechliną trzcinowatą/, dodatkami zimozielonymi, kwiatkami i wstążkami z bibuły. Wytwory bibułowe nie powinny być w przewodzie, powinny jedynie stanowić ozdobę palmy. Zachęca się więc twórców do uwzględnienia powyższych sugestii, aby chełmiecki konkurs był wzorcowym nie tylko dla sąsiednich gmin, ale i w szerszym zakresie. Przegląd palm wielkanocnych w gminie Chełmec swoim zasięgiem, liczbą eksponatów i poziomem wykonania jest bez wątpienia jednym z największych konkursów w całym województwie małopolskim.

LGD: W jaki sposób można zachęcić do udziału w Przeglądzie?

M. Bieryt: Bezpośredni kontakt z twórczością uzmysławia nam, że warto pielęgnować tradycje i zwyczaje Wielkanocne. Jest to element naszej kultury, o którym nie powinniśmy zapominać. Stąd serdecznie zapraszamy do odwiedzenia Kościołów Parafialnych w naszej gminie, gdzie corocznie można podziwiać prawdziwe dzieła sztuki i kunszt wykonania oraz zachowanie tradycyjnego zdobnictwa chełmieckich palm wielkanocnych. Na szczególną uwagę zasługują palmy z Parafii pw. Niepokalanego Serca NMP w Marcinkowicach, Parafii pw. NMP Królowej Polski w Świniarsku, Parafii pw. Św. Heleny w Chełmcu, Parafii pw. Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Paszynie (wieś słynąca z artystów ludowych rzeźbiących i malujących na szkłe). W sztuce rozkochany był proboszcz ks. Edward Nitka, zmarły 27 lat temu. To za jego posługi duszpasterskiej zaczęto stawiać Grób Pański jako szafas z lachowskich palm wielkanocnych. Ten zwyczaj jest zachowany do dziś. Koneserem sztuki jest także obecny proboszcz ks. Stanisław Janas. Szafas

Grobu Pańskiego staje z pochylonych ku sobie palm wielkanocnych, każda jest wysoka na sześć – osiem metrów. Wspominając o parafiach pragniemy serdecznie podziękować Księżom Proboszczom za pomoc w sprawnym przeprowadzeniu konkursu oraz możliwość oceny palm bezpośrednio w kościołach.

LGD: Może na zakończenie podpowie Pani naszym Czytelnikom, jak wykonać tradycyjną Palmę Wielkanocną?

M. Bieryt: Drogi Czytelniku, jeżeli chcesz, żeby Twoja palma wielkanocna była wyjątkowa, zrób ją sam, według własnego, autorskiego pomysłu. Podpowiemy jak się za to zabrać. Do wykonania tradycyjnej palmy potrzebny jest pęk wierzbowych lub wiklinowych witek. Do przyozdobienia palmy używamy: bazi, bukszpanu, barwinka oraz kolorowej bibuły, z której wykonujemy kwiaty lub wstążki. Do umocowania potrzebne będą: mocna nić, sznurek, nożyczki.

Krok 1. Z kilku gałązek wierzby, wikliny lub leszczyny przygotowujemy bazę. Całość mocno wiążujemy nitką. 12 cm poniżej jej czubka przy-

wiżujemy krótko przycięte palmy (wiechlina trzcinowata) i bazi.

Krok 2. Poniżej traw umieszczamy bukszpan – przyczepiamy jego pojedyncze gałązki mocną nicią lub sznurkiem do palemki, a potem okręcamy je wszystkie razem jeszcze raz.

Krok 3. Podobnie upinamy kolejne warstwy roślin, układając je coraz niżej, przeplatając trawami. Wszystkie łądźki owijamy ściśle nitką, by wygodnie je było trzymać. Palmę dodatkowo zdobimy kolorowymi kwiatkami samodzielnie zrobionymi z bibuły lub krepiny.

LGD: Bardzo dziękujemy za rozmowę i życzymy, by tegoroczny przegląd dostarczył wielu nowych wrażeń, zarówno organizatorom, jak i uczestnikom.

M. Bieryt: Również dziękuję i życzę wszystkim Wesołych Świąt.

GŁOS SPOŁECZNOŚCI

Ozdoby świąteczne w wykonaniu KGW Binczarowa

W tym roku proponujemy wykonanie stoika w formie dużego jajka. Nadmuchujemy balon i okręcamy kordonkiem lub przyklejamy ręcznik papierowy, smarujemy klejem do tapet. Owinięte balony suszymy, gdy wyschną, wycinamy otwór i wyjmujemy balon. Możemy wyciąć w formie koszyka. Podstawę i ucho do koszyka obkładamy sianem i owijamy nićmi oraz bibułą. Przyklejamy jajko klejem na gorąco do podstawy, ucho do jajka i dekorujemy np.: kurczaczkiem, bukszpanem, małymi kwiatkami i kolorowymi jajeczkami.

Drugą naszą propozycją jest Zając z siana. Formujemy dwie kule, dużą na tułów i mniejszą na głowę zająca. Kulę z siana ugniatamy i owijamy

białymi nićmi, aż powstaną okrągłe, foremne kule. Na podstawę wycinamy koło i uszy z tektury, obkładamy sianem i owijamy nićmi tak, aby nie było widać tektury. Robimy jeszcze dwie małe kulki na łapki. Przyklejamy klejem na gorąco dużą kulę do podstawy, do tej kuli mniejszą, czyli głowę, a do głowy uszy. Do uszu wcześniej wkładamy wykałaczki. Oczy, zęby i nos wycinamy z twardej, białej tektury i przyklejamy do głowy. Dekorujemy kwiatkami, kolorowymi jajeczkami, palemką i bazią. Tak wykonany zając pięknie się prezentuje i długo pachnie sianem.

Wesołych i spokojnych
Świąt Wielkiejnocy
Życzy KGW Binczarowa

POMÓŻ Bianusi

Bianusia urodziła się 27.02.2011 r. w Nowym Sączu, z krótszą o 9 cm lewą nóżką. Skrót obejmuje zarówno udo, jak i podudzie. W nóżce brakuje kości strzałkowej, stópka jest zdeformowana, w ustawieniu końskim. Ponadto brakuje jednego palca, a pozostałe są zrosnięte

Nasza córka rozpoczyna 3 listopada bieżącego roku wieloetapowe leczenie operacyjne w Poznaniu. Rekonstrukcja stawu skokowego i kości strzałkowej, około 12 tygodni w opatrunku gipsowym. Kolejny etap wydłużania podudzia Aparatem Ilizarowa, około 8 - 12 miesięcy w aparacie. Całkowity koszt zabiegów operacyjnych to 29 000 zł. Konsultacje i opieka ortopedyczna, dojazd i pobyt w klinice w Poznaniu są i przez najbliższe lata będą dla nas ogromnym wydatkiem. Prosimy o wsparcie finansowe tej jakże długiej, bolesnej i kosztownej WALKI BIANUSI, aby w przyszłości mogła w pełni aktywnie funkcjonować wśród swoich rówieśników i spełniać swoje MAŁE MARZENIA.

Bianka Legutko

Marcinkowice 57
33-393 Marcinkowice

Kontakt:
Anna Legutko tel: **662057575**
Marcin Legutko tel: **501678707**

Darowizny prosimy kierować na konto:
FUNDACJA DZIECIOM „ZDAŻYĆ Z POMOCĄ”

ul. Łomiańska 5, 01-685 Warszawa

Bank BPH SA **61 1060 0076 0000 3310 0018 2660**

Tytułem: **19752 - Legutko Bianka - darowizna na pomoc i ochronę zdrowia**

ZAPOWIEDZI WYDARZEŃ SPOŁECZNO-KULTURALNYCH

Zaproszenie na Przegląd Palm Wielkanocnych

Zapraszamy na Przegląd Palm Wielkanocnych, który odbędzie się 9 kwietnia 2015 roku w Miasteczku Galicyjskim.

Celem Przeglądu jest kultywowanie i popularyzacja wartościowych tradycji regionalnych, a w szczególności propagowanie tradycji i folkloru związanego ze Świątami Wielkanocnymi, pogłębienie wiedzy na temat symboliki i znaczenia palmy w obrzędowości ludowej. Przegląd stwarza okazję do indywidualnej działalności artystycznej oraz wymiany wiedzy na temat zanikającego zwyczaju własnoręcznego robienia palm. Poprzez przegląd chcemy promować dorobek

kulturowy wsi oraz integrować środowiska wiejskie gmin obszaru LGD „KORONA SĄDECKA”.

W ramach Przeglądu Stowarzyszenie „Kobiet Binczarowskich” prezentuje scenkę obyczajową pn. „Uzdrowienie Kuby”. Zaczynamy o 10.00. Wszystkich zainteresowanych serdecznie zapraszamy.

Targi Regionalia w Warszawie

W dniach 17-19.04.2015 r. LGD uczestniczyć będzie w Targach Produktów Tradycyjnych i Ekologicznych „Regionalia”, które odbędą się w Warszawie. Chcemy promować nasz obszar oraz nasze produkty na dużą skalę, wśród szerokiego grona odbior-

ców. Mamy nadzieję, że uczestnictwo w targach pozwoli na wymianę doświadczeń a także stworzy możliwości współpracy w przyszłości.

Co nas czeka w nowym okresie programowania?

Przed nami nowy okres programowania. Jakiego typu projekty dofinansowywane oraz w jakim zakresie? Jaką formę prawną przybiorą lokalne grupy działania? Wreszcie, jak będzie wyglądać nowa lokalna strategia rozwoju? Te i wiele innych pytań mnoży się w przeddzień wykorzystania funduszy europejskich z perspektywy 2014-2020. Na szczegóły przyjdzie nam zapewne poczekać kilka miesięcy. Za-

twierdzony ostatnio Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 a także projekt ustawy o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności, rysują ogólne ramy, które postaramy się pokrótce przedstawić.

1. Leader może być realizowany na obszarach wiejskich, przez które należy rozumieć obszar całego kraju, z wyłączeniem obszaru miast o liczbie mieszkańców większej niż 20 000. Co to oznacza dla LGD „KORONA SĄDECKA”? W latach 2007-2013 nasze stowarzyszenie działało na terenie trzech gmin: Chełmiec, Grybów oraz Kamionka Wielka. Zgodnie z nowymi przepisami, w sferę funkcjonowania LGD będzie mogło być włączone miasto Grybów.

2. Jedna Lokalna Strategia Rozwoju będzie realizowana na obszarze zamieszkanym przez minimum 30 000 mieszkańców z obszarów wiejskich i maksimum 150 000 mieszkańców oraz obejmować będzie obszar przynajmniej 2 gmin, których obszary stanowią (bądź zawierają) obszary wiejskie. W kontekście naszego LGD wymóg ten jest zachowany w 100%. Obecnie mamy 3 gminy oraz 61 553 mieszkańców.

3. Lokalne Strategie Rozwoju opracowywane są z udziałem społeczności lokalnej i odwołują się do lokalnych uwarunkowań i zasobów. Wobec powyższego zapraszamy wszystkich do włączenia się w proces budowy naszej strategii.

4. Zgodnie z zapisami programu pomoc może być przyznana, jeżeli:

- wnioskodawca wykaże doświadczenie lub uzasadni potencjał, lub kwalifikacje, lub prowadzi działalność odpowiednią do realizacji projektu;
- projekt jest uzasadniony ekonomicznie, za wyjątkiem projektów:
 - a) polegających na nieodpłatnym lub niekomercyjnym udostępnianiu infrastruktury służącej działalności przetwórczej udostępnianej lokalnym producentom, ogólnodostępnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej, kulturalnej lub drogowej gwarantującej spójność terytorialną, obiektów stanowiących lokalne dziedzictwo;
 - b) szkoleniowych;
 - c) promocyjnych w zakresie: turystyki, rekreacji, kultury, dziedzictwa, produktów lokalnych, rynków lokalnych;
 - d) polegających na kultywowaniu dziedzictwa lokalnego.

PROJEKTY GRANTOWE – projekt, gdzie beneficjentem ubiegającym się o wsparcie przed podmiotem wdrażającym (tj. Samorządem Województwa) jest LGD. Projekt taki składa się z szeregu małych grantów, których realizatorami są różne podmioty działające na obszarze objętym LSR. Wszystkie granty wchodzące w skład projektu grantowego są projektami komplementarnymi i łącznie przyczyniają się do realizacji, założonych dla

danego projektu grantowego celów i wskaźników.

LIMITY POMOCY NA BENEFICJENTÓW:

■ **300 tys. zł** – w okresie realizacji Programu, za wyjątkiem beneficjentów realizujących projekty polegające na utworzeniu inkubatora przetwórstwa lokalnego oraz dla beneficjentów innych niż jednostki sektora finansów publicznych i LGD

■ **100 tys. zł** – dla grantobiorców.

LIMITY POMOCY NA PROJEKTY:

■ **300 tys. zł** – z wyłączeniem projektów z zakresu rozpoczęcia działalności gospodarczej, tworzenia inkubatorów oraz operacji realizowanych przez jednostki sektora finansów publicznych

■ **500 tys. zł** – na utworzenie inkubatora przetwórstwa lokalnego

■ **100 tys. zł** – na projekty z zakresu rozpoczęcia działalności gospodarczej

■ **50 tys. zł** – limit na projekt własny LGD

■ **50 tys. zł** – całkowita wartość grantu

■ **min. 50 tys. zł** – całkowita wartość projektu realizowanego poza projektem grantowym.

W przypadku zakładania działalności gospodarczej zawsze wymagane jest utworzenie przynajmniej 1 miejsca pracy (w tym samozatrudnienie). Utworzenie co najmniej jednego miejsca pracy wymagane jest również w przypadku wsparcia w zakresie rozwijania działalności gospodarczej, z kwotą pomocy powyżej 25 tys. zł.

ANKIETA PROBLEMÓW I POTRZEB

Szanowni Czytelnicy, Mieszkańcy obszaru LGD „KORONA SĄDECKA”, powstaliśmy z Państwa inicjatywy, po to by rozwijać obszary wiejskie gmin Chełmiec, Grybów oraz Kamionka Wielka. Stąd u schyłku perspektywy finansowej 2007-2013, prosimy o określenie za pomocą poniższej ankiety, problemów i potrzeb, dzięki czemu będziemy mogli dokonać podsumowania dotychczasowej działalności oraz określić wizję rozwoju na przyszłość. Wypełnione ankiety należy dostarczyć listownie bądź osobiście do biura LGD (ul. Papieska 2, 33-395 Chełmiec) do dnia 30.04.2015 r. Ankiety w wersji elektronicznej dostępne są na stronie www.lgdkoronasadecka.pl.

1. Proszę wymienić 5 najważniejszych problemów w swojej gminie (np. utrudniony dostęp dzieci do edukacji żłobkowej, mała dostępność do infrastruktury rekreacyjno-sportowej, ograniczona oferta kulturalna, turystyczna, bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych, mało miejsc pracy itp.):
-
-
-
-
-
2. Co według Pani/Pana sprawia, że gmina, w której Pani/Pan mieszka jest atrakcyjna (np. krajobraz, zespoły regionalne itp.) i dlaczego?:
-
-
-
3. Gdyby Pani/Pan miał możliwość zagospodarowania dotacji unijnej na dowolny cel, na co przeznaczyłaby Pani/Pan te środki (proszę wskazać 3 pomysły):
-
-
-
4. Jakich Pani/Pana zdaniem usług brakuje na terenie Pani/Pana gminy:
-
-
-
5. Jakiej infrastruktury (sale gimnastyczne, place zabaw, baseny, drogi, ścieżki rowerowe itp.) Pani/Pana zdaniem brakuje na terenie gminy, w której Pani/Pan mieszka – proszę wymienić 4 najbardziej potrzebne:
-
-
-
-
6. Jakie Pani/Pana zdaniem atrakcje, które są w innych gminach/miejscowościach/krajach mogą być wykorzystane w ofercie turystycznej Pani/Pana gminy:
- a)
- b)
- c)
- d)
7. Jakie rodzaje działalności gospodarczej w swojej gminie uważa Pani/Pan za przyszłościowe i mogące dać zatrudnienie i dochody mieszkańcom?
- rolnictwo i przetwórstwo produktów lokalnych
- usługi i handel (jakie?):
- turystyka i agroturystyka
- działalność gospodarcza związana z ekologią i odnawialnymi źródłami energii
- inne (jakie?)
8. W jaki sposób chciałaby Pani/Pan dowiadywać się o wydarzeniach realizowanych na obszarze LGD „KORONA SĄ-DECKA” (proszę wybrać 3 odpowiedzi):
- magazyn lokalny wiadomości e-mail ogłoszenia parafialne
- strona internetowa, facebook bezpośrednie spotkania z mieszkańcami
- inne:

METRYCZKA

Gmina: Chełmiec Grybów – gm. wiejska Grybów – gm. miejska Kamionka Wielka
Płeć: M K
Wiek:

Dziękujemy za poświęcony czas!

Wielkanocna Świąconka Mystkowska

Składniki:

- 5l serwatki
- 1kg kielbasy swojskiej
- 1kg boczku lub żeberka
- 3 laski chrzanu
- Ok. 10 jaj
- Vegeta, sól, pieprz do smaku

Wykonanie:

Kielbasę, boczek lub żeberka, chrzan gotujemy w serwatce do miękkości. Wyjmujemy i kroimy na drobne kawałki. Wkładamy ponownie do serwatki, a chrzan odkładamy. Serwatkę, jeśli jest za kwaśna, rozpuszczamy wodą i zagotowujemy. Doprawiamy solą i pieprzem do smaku. Dodajemy pokrojone na 4 części jajka. Można na talerzu posypać święconkę świeżo startym chrzanem. Podajemy z chlebem, najlepiej pieczonym w domu.

KGW Mystków

Jaja faszerowane

Składniki:

- 5 jaj ugotowanych na twardo
- 10dag pieczarek (lub inny dodatek)
- 1 jajo surowe
- 1 mała cebulka
- 2 łyżki masła
- bułka tarta
- szczypiorek
- tłuszcz do smażenia
- Sól, pieprz

Wykonanie:

Ugotowane jajka w skorupkach ostrożnie lecz zdecydowanie przeciąć na pół (skorupki będą potrzebne). Wydrążyć jajka ze skorupki. Cebulkę pokroić w drobną kostkę, zeszklić na maselku, dodać drobno pokrojone pieczarki, podsmażyć (aż woda wyparuje z pieczarek) i połączyć z drobno pokrojonymi jajkami (można również wszystkie te składniki zmielić). Dodać surowe jajko, 1lub 2 łyżki bułki tartej, pokrojony szczypiorek, doprawić. Nadziać skorupki farszem, następnie obtoczyć jajko od strony farszu w bułce tartej i smażyć na wolnym ogniu. Jajka mogą być podawane na ciepło z wiosenną sałatką lub na zimno jako przekąska.

KGW Kąclowa

Roladka drobiowa na zimno

Składniki:

- 2 piersi z kurczaka
- 20 dag mięsa mielonego
- 1 jajko surowe
- 2 jajka gotowane
- 1 łyżka mąki
- 1 cebula
- tłuszcz do smażenia
- 1 łyżka smalcu
- czosnek, papryka słodka mielona, oregano, sól, pieprz,
- natka pietruszki

Przygotowanie:

Piersi przekroić, delikatnie rozbić pod folią (tak by dobrze było zawinąć roladkę), oprószyć solą, pieprzem, papryką i natrzeć przeciśniętym czosnkiem i posiekaną pietruszką. Cebulę pokroić w drobną kostkę, podsmażyć na smalcu. Do mięsa mielonego dodać jajo surowe, mąkę, oregano, sól, pieprz i podsmażoną cebulkę, wymieszać. Na przygotowane piersi ułożyć masę mięsną i pokrojone w ćwiartki ugotowane jajka, zwinąć ciasno roladę, spiąć wykałaczkami. Roladki usmażyć (można lekko podduścić). Gotowe roladki należy wystudzić, usunąć wykałaczki i pokroić w plastry. Podawać jako przekąskę z sosami (np. tatarskim).

KGW Kąclowa

Baba szafronowa

Składniki:

- 25 dag mąki
- ½ l letniego mleka
- 8 dag drożdży
- 15 dag cukru
- 8 żółtek
- 4 białka
- skórkę z 1 cytryny (wcześniej namoczonej w kieliszku spirytusu)
- szczypta szafranu
- 75 dag mąki
- mała łyżeczka soli
- 14 dag masła
- 10 dag rodzynek
- Skórkę z pomarańczy

Wykonanie:

25 dag mąki, po dodaniu 1/2 l. letniego mleka, rozprowadzamy mieszając z 8 dag drożdży. Zaczyn przykrywamy serwetką, stawiamy na godzinę w ciepłym miejscu,

by pięknie wyrósł. Do zaczynu dodajemy 15 dag cukru, 8 żółtek, 4 białka, skórkę z 1 cytryny wcześniej namoczonej w kieliszku spirytusu, szczyptę szafranu, 75 dag mąki, małą łyżeczkę soli i wyrabiamy ciasto przez około 30 minut. Do wyrobionego ciasta wlewamy 14 dag letniego, roztopionego masła, wysypujemy 10 dag rodzynek i 3 dag cieniutko pokrojonej, usmażonej w cukrze skórki pomarańczowej. I znowu ciasto wyrabiamy tak długo, aż zacznie odstawać od ręki i miski. Teraz przekładamy je do wysmarowanej masłem formy. Gdy ciasto rosnąc, wypełni formę, wstawiamy babkę do nagrzanego piekarnika. Czas pieczenia - ponad 60 minut. Jeśli wetknięty w ciasto cienki patyczek nie będzie oblepiony ciastem, babka jest upieczona. Ciepłą babkę oprószamy cukrem pudrem lub polewamy lukrem.

KGW Marcinkowice

Śledzie wielkanocne

Składniki:

- 4 plastry śledzi solonych
- 4 marchewki
- 4 ziemniaki
- 4 jajka
- 2 ogórki kiszone
- Sól, pieprz do smaku
- 2 cebule sparzyć
- Majonez

Wykonanie:

Plastry śledziowe kroimy w kostkę. Marchewkę, ziemniaki gotujemy do miękkości, kroimy w kostkę. Jajka ugotować na twardo, pokroić w kostkę. Wszystko układamy warstwami: śledzie, cebula, majonez, marchewka, majonez, ziemniaki, majonez, ogórki, majonez, jajka, majonez. Można posypać natką pietruszki.

KGW Krużłowa Niżna

Śledzie

Składniki:

- 2 słoiki śledzi marynowanych
- 2 cebule sparzyć
- 1 groszek konserwowy
- Majonez

Wykonanie:

Śledzie pokroić w paski, sparzoną cebulę w kostkę. Dodajemy groszek, majonez i wszystkie składniki mieszamy.

KGW Krużłowa Niżna

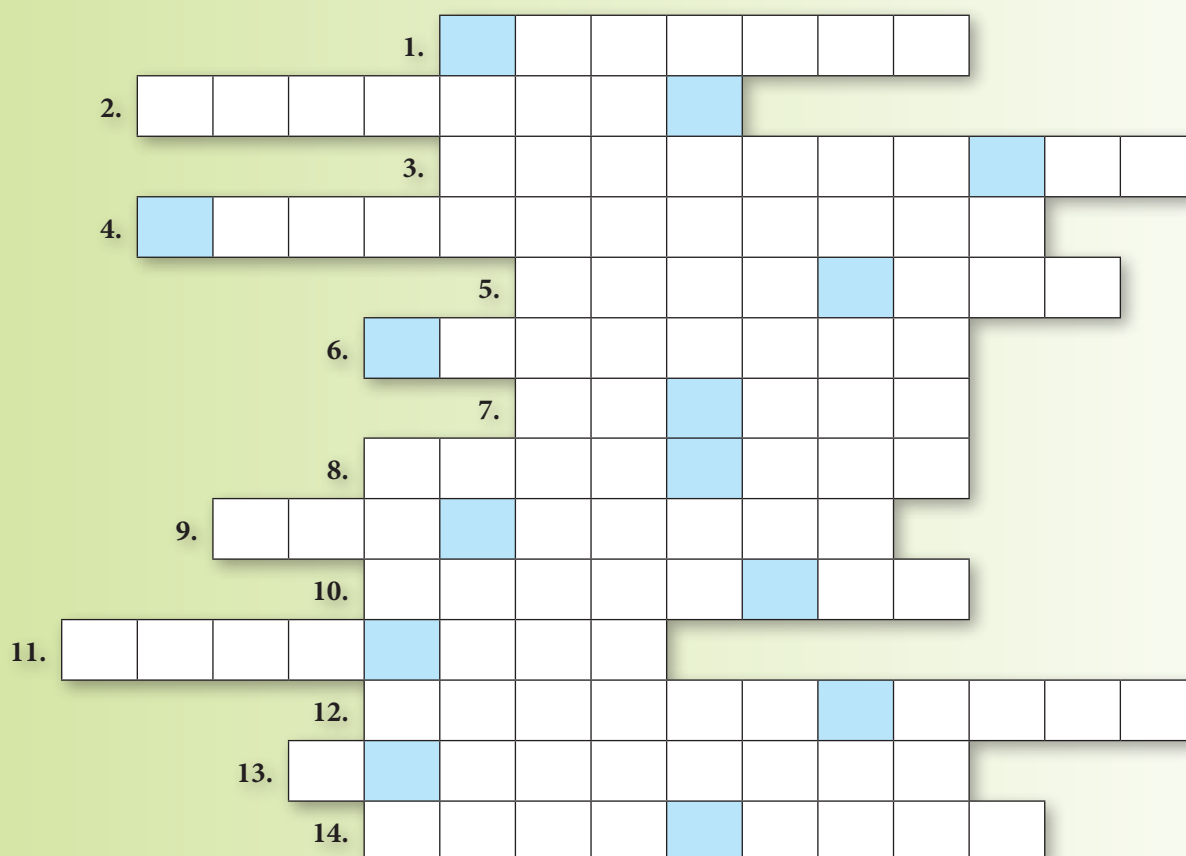
 Dołącz do nas
na facebooku

Zapraszamy
do współpracy

www.lgdkoronasadecka.pl • stowarzyszenie@lgdkoronasadecka.pl • ul. Papieska 2, 33-395 Chełmiec • tel. 18 414 56 55 • kom. 660 675 601

KRZYŻÓWKA Z KORONĄ SĄDECKĄ

Drodzy Czytelnicy, przygotowaliśmy dla Państwa krzyżówkę z nagrodami. Litery na niebieskim tle utworzą hasło. Wszystkie pytania zostały skonstruowane w oparciu o materiał niniejszego wydania Magazynu Lokalnego Korony Sądeckiej. Rozwiązanie prosimy nadsyłać do 30.04.2015 r. na adres mailowy stowarzyszenie@lgdkoronasadecka.pl w temacie wpisując „krzyżówka”. Ponadto należy podać imię i nazwisko osoby rozwiązującej krzyżówkę. Wśród osób, które nadesłały prawidłowe hasło, zostanie rozlosowanych 5 nagród w postaci gadżetów promocyjnych LGD (plecaki, gry, wydawnictwa, maskotki).

Pytania:

1. Konkurs na najlepszy zrealizowany ze środków UE.
2. Inaczej Niedziela Palmowa
3. Tragi Produktów Tradycyjnych i Ekologicznych
4. Miejscowość z obszaru LGD „KORONA SĄDECKA”, w której zachował się obrzęd wożenia figurki Chrystusa.
5. Przedsięwzięcie promocyjno-edukacyjne realizowane przez Stowarzyszenie Aktywni Razem w Chełmcu – „W kręgu sztuki i ...”
6. Rodzaj projektów, w których beneficjentem ubiegającym się o wsparcie przed Samorządu Województwa jest LGD
7. Uczestniczyli w kiermaszu ozdób wielkanocnych – ... ludowi
8. Zawody sportowe urządzone dla uczczenia czyjejs pamięci (np. Romana Stramki i Zbigniewa Kmiecica)
9. Dokument w oparciu o który działa LGD – Lokalna ... Rozwoju
10. Wydarzenie społeczno-kulturalne, organizowane przez LGD – ... Palm Wielkanocnych
11. Rodzaj obszarów, na których może być realizowany Leader
12. Finansowa lub unijna na lata 2014-2020
13. Palmy zwane również wałkami
14. Zwyczajowa kwesta przedświąteczna krakowskich żaków – krakowskie ...